

Datum:
2021-05-25

Yttrande

Diarienummer:
MN-2021-4642

Yttrande över remiss från kommunstyrelsen om Nämndsinitiativ med anledning av krisen i Malmös besöksnäring [STK-2021-558]

Miljönämnden har beslutat att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Enligt nämndinitiativ med anledning av krisen i Malmös besöksnäring föreslås kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att besluta om att bemyndiga miljönämnden att efterskänka 2021 års avgifter gällande livsmedelskontroll för serveringsställen.

Miljönämnden anser att kommunen är skyldig att ta ut avgifter för livsmedelskontrollen. Registrerade livsmedelsverksamheter ska kontrolleras och vara avgiftsfinansierade. Det finns inte lagstöd för att efterskänka avgiften. En avgift eller pålaga, oavsett om den grundar sig på kontrollförelagandet eller nationella bestämmelser, får inte återbetalas direkt eller indirekt förutom i de fall de har tagits ut felaktigt.

Yttrande

Rättsläget

Den rättsliga konstruktionen av årliga avgifter för livsmedelskontroll regleras genom både EU:s förordningar och den nationella lagstiftningen. I artikel 78 EU:s kontrollförelagande (EU 2017/625) finns ett generellt krav på medlemsstaterna att säkerställa att livsmedelskontrollen har tillräckliga finansiella resurser. I artikel 79 finns en uppräkningslista av viss kontroll som enligt förordningen ska finansieras med avgifter. I övrigt ger kontrollförelagandet i tämligen stor utsträckning medlemsstaterna möjlighet att själva välja hur livsmedelskontrollen ska finansieras. Systemet med årliga schablonbaserade livsmedelsavgifter är en svensk lösning som följer av nationell lagstiftning och inte kontrollförelagandet. Systemet är obligatoriskt att tillämpa för alla kontrollmyndigheter, statliga såväl som kommunala, och bygger på att avgifterna betalas med helt avgiftsbelopp i förskott för varje påbörjat kalenderår 3 och 9 §§ förordning 2006:1166 om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter (LAF).

Regelverket innefattar också en begränsning i nedsättning av avgifter, direkt eller indirekt. Enligt artikel 83.2 kontrollförelagandet (EU 2017/625) får en avgift eller pålaga, oavsett om den grundar sig på kontrollförelagandet eller nationella bestämmelser, inte återbetalas direkt eller indirekt förutom i de fall de har tagits ut felaktigt. Kontrollförelagandet medger vissa begränsade avgiftsreduktioner i artikel 79.3 och artikel 79.4. Dessa har genomförts i §§ 12 och 12 a i LAF och omfattar inte skäl som kan relateras till pandemin covid 19.

I övrigt förbjuder kontrollförordningens artikel 83.2 att avgifter eller pålagor som tas ut i enlighet med artiklarna 79 och 80 återbetalas, direkt eller indirekt om de inte har uttagits felaktigt. Vad som avses med felaktigt uttaget är inte rättsligt klarlagt.

Slutsatser utifrån rättsläget

Miljönämnden anser att kommunen måste ta ut avgifter för livsmedelskontrollen. Registrerade livsmedelsverksamheter ska kontrolleras och vara avgiftsfinansierad i enlighet med förordning (2006:1166) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter (LAF). Kontrollmyndigheterna är skyldiga att ta ut en årlig avgift för kontrollen, 3 och 9 §§ i nämnda förordning. Denna avgift ska täcka de kostnader som myndigheten har för livsmedelskontrollen och ska betalas av den aktör som är föremål för kontrollen. Däremot kan kontrollbehovet se annorlunda ut för de verksamheter som har stora förändringar i sin verksamhet eller som inte alls kommer att driva verksamhet under 2021. Detta kan hante-ras genom riskklassningen. Det finns inte lagstöd för att efterskänka avgiften. Enligt artikel 83.2 kontrollförordningen (EU 2017/625) får en avgift eller pålaga, oavsett om den grundar sig på kontrollförordningen eller nationella bestämmelser, inte återbetalas direkt eller indirekt förutom i de fall de har tagits ut felaktigt.

Det finns inte heller lagstöd för att sänka avgiften. Skrivningen i 10 § LAF om nedsättning av avgifter vid särskilda skäl innebär inte en nedsättningsgrund som kan åberopas oberoende av kontrollförordningens begränsningar. Enligt artikel 83.2 kontrollförordningen (EU 2017/625) får en avgift eller pålaga, oavsett om den grundar sig på kontrollförordningen eller nationella bestämmelser, inte återbetalas direkt eller indirekt förutom i de fall de har tagits ut felaktigt. Kommunen kan dock hantera livsmedelsverksamheter som har ett förändrat kontrollbehov (stora förändringar i sin verksamhet eller som inte alls kommer driva verksamhet under 2021) genom att justera kontrolltiden i riskklassningen.

Årliga avgifter för livsmedelskontroll betalas i förskott, oavsett om kontrollen utförs under året eller ej, och det finns ingen möjlighet att sätta ned eller återbetala erlagda avgifter på grund av att någon kontroll ej har utförts eller ej har kunnat utföras. Upparbetad kontrollskuld bör återbetalas i form av utökad kontroll under nästkommande treårsperiod. Det är dock viktigt att understryka att för merparten av anläggningarna kommer inte pandemin medföra någon skillnad i fråga om riskklassning, registrering och årlig avgift. Även om omsättningen är lägre och öppettiderna påverkas så ska en riskbaserad kontroll utföras och årliga avgifter betalas enligt verksamheternas schablonbaserade riskklassning.

Barnkonventionen

Beaktande av barnkonventionen är inte aktuellt i detta ärende.

Förslaget har utarbetats av Aleksandra Natllund Palmén, stadsjurist. Samråd har skett med Mattias De Maré, avdelningschef, Avdelningen för livsmedelskontrollen.

Ordförande

.....
Simon Chrisander
.....

Nämndsekreterare

.....
Aleksandra Natllund Palmén
.....